Прилог 3.	**Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии**	
1.	Наслов на наставниот предмет	Полиција и Меѓународно хуманитарно право
2.	Код	ФБОН 09
3.	Студиска програма	Криминалист
4.	Организатор на студиска програма (единица, односно институт, катедра, одел)	Катедра за општествено-политички и правни науки
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв
6.	Академска година / семестар	Трета / VI семестар
7	Број на ЕКТС кредити	3 (три)
8	Наставник	Проф. д-р Владимир Ортаковски
9	Предуслови за запишување на предметот	Нема
10	Цели на предметната програма (компетенции)	Статусот на Република Македонија како земја кандидат за влез во НАТО, како и присуството на припадници на македонските оружени сили и полицијата во мисиите на НАТО и во мировните мисии на ООН, ја актуелизираат потребата од изучувањето на правилата и нормите на Меѓународното хуманитарно право. Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со содржината на одредбите од меѓународните договори и со основните принципи на МХП, како и да овладеат со потребните знаења и вештини потребни за решавање на практични прашања од областа на Меѓународното хуманитарно право. Тие детално ќе се запознаат со клучните прашања што произлегуваат од МХП за службените лица што го спроведуваат законот во демократските држави, при одржувањето на јавниот ред во ситуација на меѓународни и внатрешни оружени конфликти, како и со одредбите на МХП кои ги определуваат воените злосторства, злосторствата против човечноста и злосторството на геноцид.
11	Содржина на предметната програма	Концептот на вооружени судири и општа примена на МХП. Поим и предмет на МХП. Извори и принципи на МХП. Започнување, прекин и завршување на непријателствата. Заштита на ранети и болни и на медицински персонал, единици и средства. Статус, улога и заштита на верскиот персонал. Заштита на воени заробеници. Заштита на цивилни лица. Права и обврски на окупаторска сила. Внатрешни оружени судири. Хуманитарна интервенција. Вооружена агресија. Право на самоодбрана на државата. Спроведување на МХП. Одговорност за повреди на МХП. Клучни прашања за службените лица што го спроведуваат законот во демократските држави. Спречување и откривање на злосторства. Одржување на јавниот ред во ситуација на внатрешни немири и тензии, вонредна состојба, внатрешен и

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="6">меѓународен вооружен конфликт. Примена на одредбите на МХП при апсење, притвор, употреба на сила и огнено оружје. Третирање на ранливите групи (жени, малолетници и др.) при спроведување на законот. Жртвите во ситуација на вооружени конфликти. Заштита и третман на бегалците и внатрешно раселените лица.</td></tr>
<tr><td>12</td><td colspan="2">Методи на учење</td><td colspan="5">Предавања, активност и интерактивност, вежби, презентации, работа во групи</td></tr>
<tr><td>13</td><td colspan="2">Вкупен расположив фонд на време</td><td colspan="5">75 часа</td></tr>
<tr><td>14</td><td colspan="2">Распределба на расположивото време</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">15</td><td colspan="2" rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1</td><td colspan="2">Предавања-теоретска настава</td><td colspan="2">26 Часови</td></tr>
<tr><td>15.2</td><td colspan="2">Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимска работа</td><td colspan="2">13 Часови:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">16.</td><td colspan="2" rowspan="2">Други форми на активности</td><td>16.1</td><td colspan="2">Проектни задачи</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>16.2</td><td colspan="2">Самостојни задачи</td><td colspan="2">36 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="4">17.</td><td colspan="7">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>17.1.</td><td colspan="2">Тестови</td><td colspan="4">80 Бодови</td></tr>
<tr><td>17.2.</td><td colspan="2">Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)</td><td colspan="4">10 Бодови</td></tr>
<tr><td>17.3.</td><td colspan="2">Активност и учество</td><td colspan="4">10 Бодови</td></tr>
<tr><td rowspan="6">18</td><td colspan="2" rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови / оцена)</td><td></td><td colspan="2">до 50 бода</td><td colspan="2">5(пет) (F)</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Од 51 до 60 бода</td><td colspan="2">6(шест) (E)</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Од 61 до 70 бода</td><td colspan="2">7(седум) (D)</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Од 71 до 80 бода</td><td colspan="2">8(осум) (C)</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Од 81 до 90 бода</td><td colspan="2">9(девет) (B)</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Од 91 до 100 бода</td><td colspan="2">10(десет) (A)</td></tr>
<tr><td>19.</td><td colspan="2">Услов за потпис и полагање на завршен испит</td><td colspan="5">Присуство на ¾ од часовите на предавања и вежби</td></tr>
<tr><td>20.</td><td colspan="2">Јазик на кој се изведува наставата</td><td colspan="5">Македонски јазик</td></tr>
<tr><td>21</td><td colspan="2">Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="5">Евалуација и самоевалуација</td></tr>
<tr><td rowspan="6">22.</td><td colspan="7">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="5">22.1.</td><td colspan="6">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Ред.бр.</td><td>Автори</td><td colspan="2">Наслов</td><td colspan="2">Издавач/година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Воислав Василески</td><td colspan="2">Меѓународно хуманитарно право</td><td colspan="2">Воена академија „Генерал Михаило Апостолски” Скопје, 2002;</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Кристина Греј</td><td colspan="2">Меѓународно право и употреба на сила</td><td colspan="2">„Просветно дело“ АД, Скопје, 2009;</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Кес де Ровер</td><td colspan="2">Човековите права и хуманитарното право за полициските и безбедносните сили</td><td colspan="2">ICRC , Женева, 1998;</td></tr>
</table>

		4.	**Владимир Ортаковски**	**Имплементација на Меѓународното хуманитарно право во Република Македонија**	**ICRC , Скопје, 2007;**
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
		1.	**Jean-Marie Henckaerts and Louise Doswald-Beck**	**Обичајно Меѓународно хуманитарно право, Том I: Правила**	**ICRC, Cambridge University Press, 2005**
		2.		**Женевски конвенции од 12 август 1949 и Дополнителни протоколи од 1977**	**Меѓународен комитет на Црвениот крст, Скопје, 2002.**